

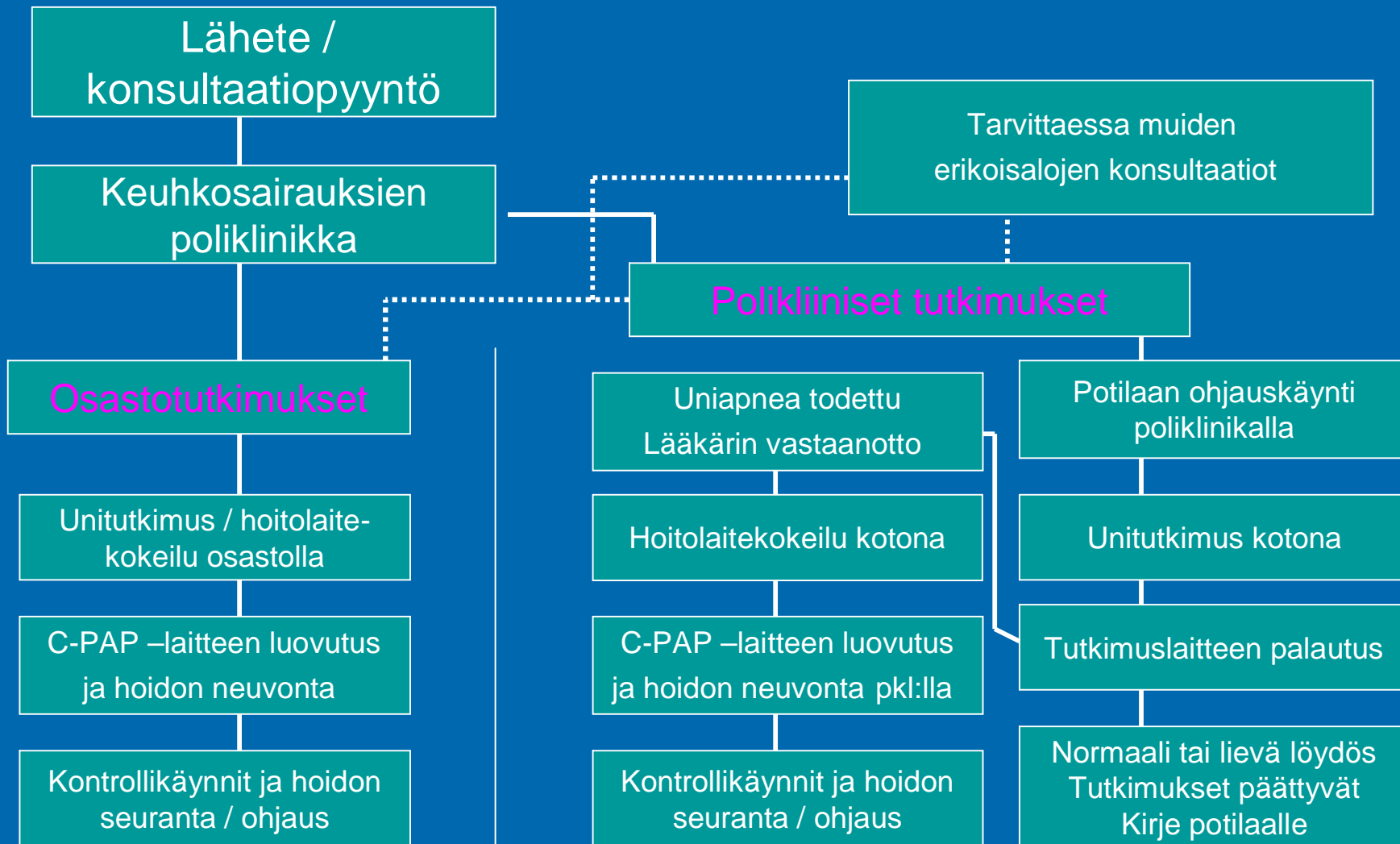
Uniapneapotilaan hoitoprosessi

26.9.2007

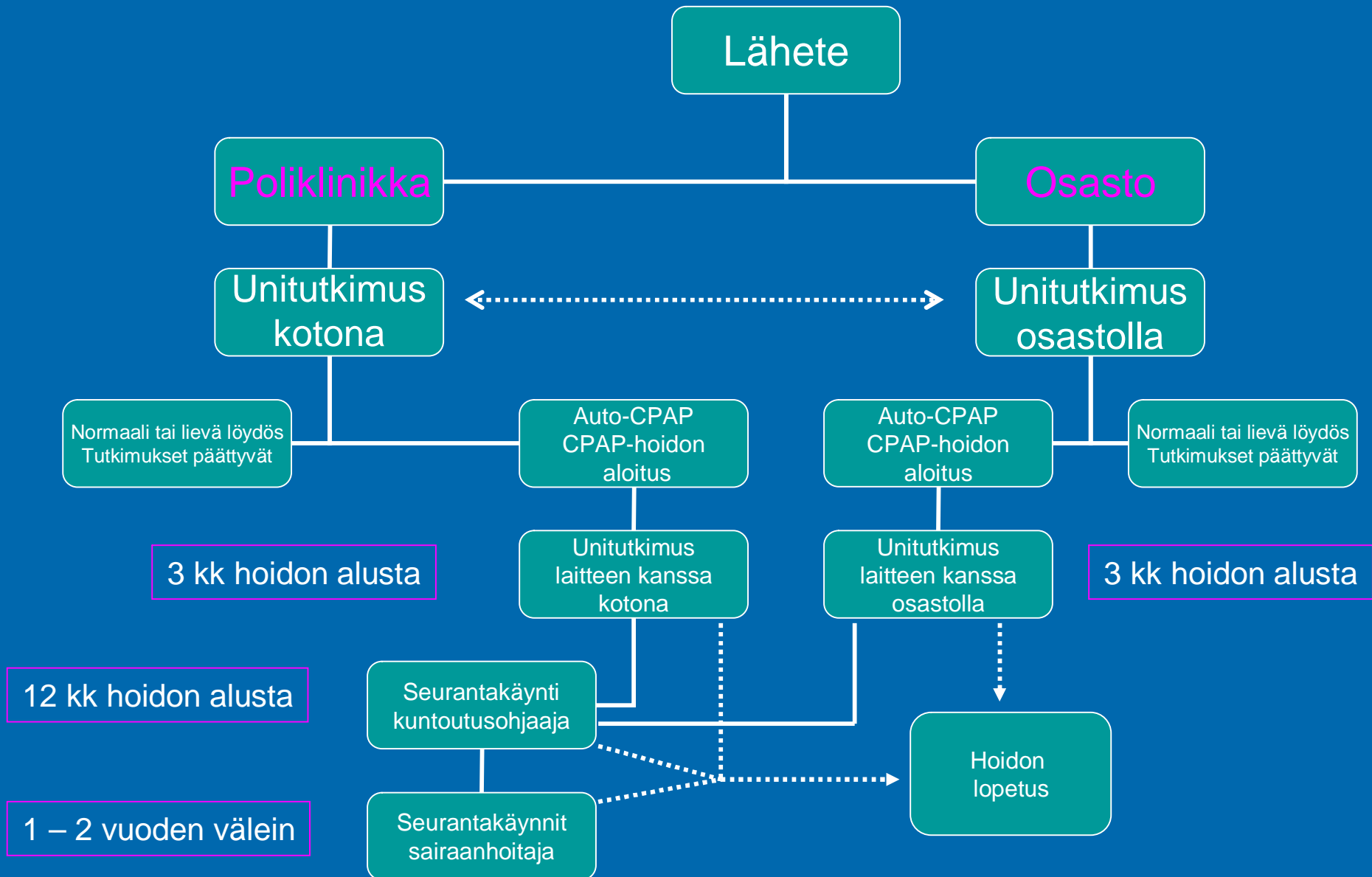
Ylilääkäri Tuomo Kava

sh Ritva Vainikainen, sh Hannele Puoskari,
sh Sari Liimatta, sh Terttu Nevalainen

Hoitoprosessin kuvaus

CPAP – hoidon aloitus ja seuranta

Lähetekäsittely

➤ Lääkäri

- lukee lähetteen ja määrittelee tutkimusten tarpeellisuuden ja kiireellisyyden
- yleensä KL III (yli 30 pv)
 - KL I-II, jos epäily hypoventilaatio-syndroomasta tai ammatillisista syistä (esim. autoilijat)

➤ Sairaanhoidaja

- valitsee tutkimuspaikaksi osaston tai poliklinikan, jos lääkäri ei ole sitä määrännyt
 - osastotutkimuksia puoltavat vaikea lihavuus (BMI>40), hankala matka, korkea ikä (>70 v), jonotilanne

Polikliininen unitutkimus

➤ Ajan antaminen

- sairaanhoitaja lähettää potilaalle tutkimusajan hoitajan vastaanotolle keuhkosairauksien poliklinikalle

➤ Sairaanhoitajan vastaanotto

- kotona käytettävän unitutkimuslaitteen käytön ja uniseurantalomakkeen täytön opastus (erillinen ohje)
- potilas täyttää ESS-kyselylomakkeen

➤ Potilas

- ottaa tutkimuslaitteen kotiinsa
- laitteen palautus seuraavana päivänä poliklinikalle

Polikliinisen unitutkimuksen tuloksen arviointi

➤ Sairaanhoidaja

- laitteeseen tallennettujen tietojen purku
- unitutkimuskyselylomakkeen tarkistus
- unitutkimuskyselylomakkeen, unitutkimustulosten ja ESS-kyselylomakkeen toimittaminen lääkärille nähtäväksi

➤ Lääkäri

- unitutkimuksen tuloksen tulkinta
 - normaali tai lievä löydös: tutkimukset päättyvät, tulokset lähettävälle lääkärille ja potilaalle, jolle myös erillinen kirje

Polikliinisesti todetun uniapneapotilaan hoito

➤ Lääkäri

- hoitovaihtoehtojen arviointi ja valinta yhdessä potilaan kanssa
 - yksinomaan laihdutus (ravitsemusterapeutin konsultaatio)
 - CPAP-hoito
 - kirurginen tai hammaskiskohoito (ao. erikoisalojen konsultaatio)
 - tapaa potilaan toisen kerran 3 kk kontrollissa, jos CPAP-hoito alkaa

➤ Sairaanhoitaja ja lääkäri

- mikäli päädytään CPAP-hoitoon, sairaanhoitaja ohjaa (tai sopii ajan ohjauksesta varten) potilaalle kotona suoritettavan 4-5 yötä kestävä tutkimus / hoitolaitteen käytön (auto-CPAP)
- suoritettujen tutkimusten perusteella lääkäri määrittää potilaalle luovutettavan CPAP-laitteen paineen
- sairaanhoitaja kutsuu potilaan sairaanhoitajan vastaanotolle saamaan hoitolaitteen (nasal CPAP)

Polikliinisesti todetun uniapnea: Potilasohjaus ja hoidon seuranta

➤ Sairaanhoidtaja, hoidon aloitus

- neuvoo vastaanottokäynnillä potilaalle uniapneahoitolaitteen käytön ja huollon (erilliset ohjeet)
- antaa ylipainoisille potilaille tukea ja kannustusta painon pudottamiseen
- tekee nasal CPAP-laitteen luovutuksesta merkinnät Kuntoapu-ohjelmaan ja HealthNetiin

➤ Hoidon seuranta

- ensimmäinen kontrollikäynti on 3 kk:n kuluttua laitteen luovutuksesta, sitten vuoden kuluttua (kuntoutusohjaajan vastaanotto), jatkossa 1-2 vuoden välein sairaanhoidtajan vastaanotto (erilliset ohjeet)
- kullakin käynnillä tehdään päätös hoidon jatkamisesta tai lopettamisesta, tarvittaessa CPAP-laitteen säätö
- unitutkimus tehdään oman laitteen kanssa vain 3 kk kontrollissa, muulloin tarvittaessa, jos esim. potilaan paino on laskenut
- pitkäaikaisseurannassa potilas tapaa lääkärin vain sairaanhoidtajan vastaanotolla ilmenevän syyn perusteella

Unitutkimus osastolla

➤ Osastonsihtööri

- varaa ja ilmoittaa potilaalle unitutkimusajan ja mahdolliset lisätutkimukset
 - spirometria, astrup, TSH

➤ Sairaanhoitaja (perushoitaja)

- ottaa potilaan vastaan osastolle ja ohjaa unitutkimusten kulun (erillinen ohje; potilas nukkuu yön osastolla laitteen kanssa)
- tallentaa ja tulostaa aamulla tutkimustulokset

➤ Lääkäri

- tutkii ja haastattelee potilaan
- tulkitsee unitutkimuksen tuloksen
- arvioi ja valitsee hoitovaihtoehdot yhdessä potilaan kanssa
- jos uniapneaa ei todeta, tutkimukset päättyvät ja siirtyvät mahdollisesti muulle erikoisalalle tai rajatapauksissa uusintatutkimus 6 – 12 kuukauden kuluttua

Osastolla todetun uniapnean CPAP- hoidon aloitus

➤ Lääkäri

- määrää yleensä potilaalle seuraavaksi yöksi auto-CPAP-tutkimuksen
- suoritettun tutkimuksen perusteella lääkäri määrittää potilaalle luovutettavan CPAP-laitteen paineen

➤ Sairaanhoidtaja (perushoitaja)

- neuvoo potilaalle uniapneahoitolaitteen käytön ja huollon (erilliset ohjeet)
- hoitaja ja lääkäri keskustelevat potilaan kanssa yleisistä elämäntapoihin liittyvistä seikoista ja kannustavat luopumaan terveydelle haitallisista tavoista
- tekee nasal CPAP-laitteen luovutuksesta merkinnät Kuntoapu-ohjelmaan ja HealthNetiin

Osastolla aloitetun hoidon seuranta

➤ 1. seurantakäynti

- 3 kuukauden kuluttua hoidon aloituksesta
- unitutkimus osastolla CPAP-laitteen kanssa
- päätös hoidon jatkamisesta tai lopettamisesta
- tarvittaessa CPAP- laitteen paineen säätö
- seurannasta annetaan erillinen ohje potilaalle

➤ 2. seurantakäynti

- vuoden kuluttua hoidon aloittamisesta poliklinikalla, yleensä kuntoutusohjaajan vastaanotolla

➤ Jatko seuranta

- poliklinikalla 1-2 vuoden välein kuten poliklinikalla aloitetussa CPAP-hoidossa

CPAP - hoidon kesto

- Ylipainoisilla potilailla varsinainen uniapnean hoito on painonpudotus, joten tällöin nasal CPAP-laitteen palautuminen sairaalaan tarpeettomana on tavoitteena
- Hoito jatkuu pysyvästi / toistaiseksi, ellei laihtuminen onnistu